

TRƯỜNG THCS PHAN CÔNG HÓN

TỔ NGŨ VĂN

MÔN NGŨ VĂN KHỐI 6

Văn bản 1: BÀI HỌC ĐƯỜNG ĐỜI ĐẦU TIÊN

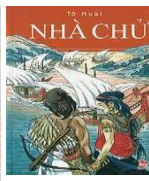
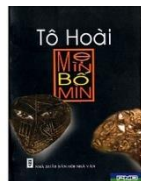
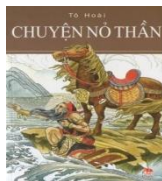
(Trích: *Dế Mèn phiêu lưu kí*)

Tô Hoài

I. TÌM HIỂU CHUNG

1. Tác giả

2. - Tô Hoài (1920-2014)
3. - Quê: Hà Nội
4. - Là nhà văn lớn của Việt Nam
5. - Sáng tác nhiều thể loại
6. - Lối viết thông minh, hóm hỉnh,
7. tinh tế.
8. - Có nhiều tác phẩm dành cho thiếu nhi.
- 9.

2. Đọc trải nghiệm cùng văn bản

- **Thể loại:** Truyện dài – truyện đồng thoại.
- **Ngôi kể:** Ngôi kể thứ nhất – Dế Mèn là người kể.
- **Bố cục:** Văn bản chia làm 2 phần
 - + Phần 1: Từ đầu ... sắp đứng đầu thiên hạ rồi.
 - Bức chân dung tự họa của Dế Mèn.
 - + Phần 2: phần còn lại.
 - Bài học đường đời đầu tiên.
- Lời tự thuật của của Dế Mèn
- Rất tự tin, vui vẻ, hoạt bát, yêu đời và có đôi chút khoe khoang.

- Kiêu căng, hợm hĩnh, hung hăng, xốc nổi.
- Ân hận, day dứt, ám ảnh về thói hung hăng, bậy bạ của mình.
- Tự nhận thức về lỗi lầm của mình và luôn tự nhắc nhở mình và mọi người về thái độ sống đúng mực và hành vi đúng đắn.

II. TÌM HIỂU CHI TIẾT

1. Bức chân dung tự họa của Đế Mèn:

- Ngoại hình:

- + Càng: mẫm bóng
- + Vuốt: cứng, nhọn hoắt, đập phành phạch
- + Cánh: áo dài chấm đuôi

- Đế Mèn đối với Đế Choắt: Coi thường Đế Choắt yếu ớt, xấu xí, lười nhác, đáng khinh. Từ chối lời đề nghị giúp đỡ của Đế Choắt.

- + Đầu: to, nổi từng tảng
- + Răng: đen nhánh, nhai ngoàm ngoạp
- + Râu: dài, uốn cong

⇒ *Có vẻ đẹp cường tráng, trẻ trung, tự tin, yêu đời, chứa đầy sức sống mãnh liệt của tuổi trẻ.*

- Tính cách:

- Đi đứng oai vệ, làm điệu, nhún chân, rung râu; tợn lắm, khà khịa với tất cả mọi người trong xóm; quát mắng chị cào cao, đá ghẹo anh Gọng Vó;

=> *Kiêu căng, tự phụ về vẻ đẹp và sức mạnh của mình, xem thường mọi người, hung hăng, xốc nổi.*

2. Bài học đường đời đầu tiên

- Đế Mèn đối với Đế Choắt: Coi thường Đế Choắt yếu ớt, xấu xí, lười nhác, đáng khinh. Từ chối lời đề nghị giúp đỡ của Đế Choắt.

→ *Đế Mèn là kẻ trịnh thượng, ích kỷ, coi thường và bắt nạt bạn.*

- Đế Mèn trêu chị Cốc:

- + Muốn ra oai với Đế Choắt
- + Muốn chứng tỏ mình đứng đầu thiên hạ.
- + Trêu xong chui vào hang.
- + Khi chị Cốc mở Choắt: Đế Mèn nằm im thín thít.
- + Chị Cốc đi: DM mon men bò lên

→ *Đế Mèn là kẻ nghịch ranh, huênh hoang nhưng hèn nhát.*

- Hậu quả:

- Dế Choắt bị chị Cốc mổ chết thảm thương.

=> *Ăn năn, hối lỗi, thức tỉnh lương tâm.*

❖ Bài học được rút ra

- **Bài học về thói kiêu căng:** Kẻ kiêu căng có thể làm hại người khác, khiến mình phải ân hận suốt đời.

- **Bài học về tình thân ái:** Nên sống đoàn kết, thân ái với mọi người.

Văn bản 2

GIỌT SƯƠNG ĐÊM

– Trần Đức Tiến –

1. Chuẩn bị đọc

2. Trải nghiệm cùng văn bản

3. Suy ngẫm và phản hồi

a. Đặc điểm thể loại

★ Nhân vật

• Bọ Dừa (ông khách)

- Lời nói:

+ Xin chào. Bác làm ơn....

+ Tôi chỉ cần một chỗ trọ...

+ ...tôi ngủ tạm dưới vòm trúc...

+ Bác cứ thưa với cụ.....

+ Tôi về quê đây

- Hành động, suy nghĩ:

+... thận trọng đáp xuống

+...nhả nhận lên tiếng...

+...sực nhớ quê nhà...

+...khoác ba lô hành lí lên vai....

→ Giản dị, khiêm tốn, lịch sự và cẩn trọng

● **Thần Lẫn :**

- Lời nói:

+Quý vị đến xóm này mà hỏi khách sạn....

+ Ok! Vậy ông cứ thoải mái....

+Thế nào, quý vị ngon giấc chứ?

-Hành động, suy nghĩ:

+ hỏi thăm danh tính ông khách, mời khách vào nhà

+ nhanh chóng tuồn ra cửa sau...

+ vui vẻ hỏi thăm ông khách

+ngơ ngẩn nhìn theo...

→lịch sự, mến khách, nhiệt tình, chu đáo và khá thận trọng

● **Cụ giáo Cốc:**

- Lời nói

+Không . Làm sao tôi biết được...

+Ấy đây! ...Có khi người ta thức trắng đêm chỉ vì một giọt sương.

→thông thái, am hiểu thế giới xung quanh, có suy nghĩ sâu sắc.

PHIẾU HỌC TẬP

Nhân	Từ xưng	Lời nói	Hành động	Nhận xét
------	---------	---------	-----------	----------

vật	hồ		Suy nghĩ	
Bọ Dừa				
Thần Lần				
Cụ giáo Cóc				

★Cốt truyện

Thứ tự các sự việc trong truyện

- e. Bọ Dừa ghé đến xóm Bờ Giậu và hỏi Thần Lần về một chỗ trọ qua đêm dưới vòm lá trúc.
- b. Thần Lần thông báo với cụ giáo Cóc về sự xuất hiện của nhà buôn Cánh Cứng ở xóm Bờ Giậu đêm ấy.
- d. Bọ Dừa ngủ dưới vòm lá trúc, nửa đêm, sương rơi, trúng cổ làm Bọ Dừa tỉnh ngủ.
- a. Sáng hôm sau, sau khi kể cho Thần Lần nghe về một đêm mất ngủ của mình, Bọ Dừa khoác ba lô hành lí lên vai, chào tạm biệt Thần Lần để về quê.

c. Thần Lăn đến nhà cụ giáo Cóc kể cho cụ nghe câu chuyện Bọ Dừa mất ngủ.

★ **Trải nghiệm của Bọ Dừa**

• **Giới thiệu nhân vật Bọ Dừa**

- Bọ dừa là loài Cánh Cứng, làm nghề buôn
- Vị khách ghé xóm Bờ Giậu tìm chỗ trọ.
- Bọ Dừa bị ám ảnh bởi những nhà giam chật hẹp, tăm tối, khó thở.
 - Bằng biện pháp nhân hóa, nhân vật Bọ Dừa đã thể hiện lên khá sinh động những vấn đề được những đặc trưng vốn có của loài vật.
- ⇒ Xa gia đình, xa quê hương

• **Những trải nghiệm của Bọ Dừa**

- Ngủ ngoài trời, dưới vòm lá trúc
- Nghe, thấy và cảm nhận được nhịp sống về đêm của các cư dân ở xóm Bờ Dậu
- Tỉnh ngủ bởi giọt sương đêm.
 - ⇒ Nhịp sống về đêm tất bật gợi nỗi buồn da diết

• **Bọ Dừa quyết định về quê**

- Có được những trải nghiệm trong một đêm mất ngủ.
- Bọ Dừa sức nhớ quê nhà vì cảm nhận được nhịp sống nơi đây có sự quen thuộc, gần gũi thời thơ ấu.
- Bọ Dừa nhận ra mình đã bao năm biến biệt xa quê
- Bọ Dừa về quê
 - ⇒ Tình yêu quê hương da diết trỗi dậy

PHIẾU HỌC TẬP

	<i>Giới thiệu về Bộ Dừa</i>	<i>Những trải nghiệm</i>	<i>Quyết định</i>
<i>Nhân vật Bộ Dừa</i>			
<i>Nhận xét</i>			
<i>Thông điệp, bài học</i>			

★ *Thông điệp, bài học:*

Đôi khi vì cuộc sống bận rộn khiến chúng ta quên đi những điều thân thuộc, gần gũi với chính mình. Vì vậy :

- + *Hãy trân trọng những giá trị cuộc sống.*
- + *Yêu quê hương, ghi nhớ nguồn cội.*
- + *Góp sức công hiến và xây dựng quê hương, đất nước.*

4. Tổng kết

a. Nội dung

- Văn bản kể lại một đêm mất ngủ của Bọ Dừa tại xóm Bờ Giậu. Những âm thanh, hình ảnh quen thuộc đó đã gợi nhắc ông về hình ảnh quê hương mà bao lâu nay ông bỏ quên.
- Hãy biết trân trọng những giá trị của cuộc sống mà con người vốn dễ lãng quên.

b. Nghệ thuật

- Nghệ thuật nhân hóa đặc sắc, cách kể chuyện hấp dẫn và sinh động.

.....